

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. Dhr. Wino Aarnink
Directeur OVS
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum	29 september 2025	Behandeld door	Bart de Keizer
Uw kenmerk	IENW/BSK-2024/249745	Telefoonnummer	06 45508372
Ons kenmerk	TS0182CF1AE- 1375222601-6638		
Bijlage(n)	1		
Onderwerp	landelijke verlaging geluidproductieplafonds		

Geachte heer Aarnink,

Raad van Bestuur

Bezoekadres

Moreelsepark 3
3511 EP Utrecht

Postadres

Postbus 2038
3500 GA Utrecht

Op 18 september 2024 heeft u ProRail gevraagd een rapportage en een advies aan te leveren over de door de staatssecretaris aangekondigde verlaging van geluidproductieplafonds (gpp's). Met deze brief en bijgevoegde rapport "Landelijke gpp-verlaging 2025" geeft ProRail invulling aan dit verzoek. Ook heeft u gevraagd om gezamenlijk de betrokken partijen te informeren. U informeert de gemeenten. ProRail heeft het informeren van de vervoerders voor haar rekening genomen.

De rapportage beschrijft het door u gevraagde onderbouwingsonderzoek voor een besluit tot verlaging van geluidproductieplafonds (gpp's) op landelijke schaal naar aanleiding van het Actieplan omgevingslawaaai hoofdspoorwegen 2024-2029. In het actieplan is benoemd dat een verlaging van gpp's kansrijk lijkt voor een deel van de geluidreferentiepunten. De oorzaak hiervan is de uitfasering van oud, lawaaiiger materieel en de instroom van nieuw en stiller materieel. Daarnaast zorgt het vervangen van betonnen dwarsliggers door houten dwarsliggers voor stillere infrastructuur.

Een verlaging van gpp's biedt ruimte aan de ontwikkeling van woningbouw langs het spoor en zorgt ervoor dat het geluid bij bestaande woningen minder zal kunnen toenemen dan eerder was toegestaan op basis van de huidige geluidproductieplafonds.

Om te voorkomen dat toekomstige te voorziene veranderingen in het gebruik van het spoor binnen afzienbare tijd leiden tot overschrijdingen van geluidproductieplafonds, en dat er dan weer investeringen in geluidsmaatregelen nodig zijn om die overschrijdingen op te lossen, is de gpp-verlaging gebaseerd op robuuste, toekomstvaste uitgangspunten en randvoorwaarden. Deze uitgangspunten en randvoorwaarden zijn door het Ministerie vastgesteld en zijn nader beschreven in de rapportage.

Op basis van de vastgestelde uitgangspunten zijn de geluidwaarden op de geluidreferentiepunten uitgerekend voor heel Nederland. Op basis van deze resultaten zijn trajecten geselecteerd die voldoen aan de opgestelde randvoorwaarden. Uitkomst hiervan is dat voor 47% van de geluidreferentiepunten het geluidproductieplafond verlaagd kan worden. De gemiddelde verlaging bedraagt 2,9 dB.

Tegelijkertijd wil ProRail benadrukken dat een verlaging ook consequenties met zich meebrengt:

- Er is ruim rekening gehouden met toekomstige dienstregelingsontwikkelingen (niet alleen waar een projectbesluit voor is). Echter bij aanvullende toekomstige uitbreidingen – die op dit moment nog niet voorzien zijn – of het aanleggen van extra sporen zijn mogelijk wel

aanvullende geluidsmaatregelen nodig. Dit kan leiden tot extra investerings- en onderhoudskosten voor bijvoorbeeld geluidschermen, raildempers of andere bronmaatregelen. Het is daarom van belang dat bij toekomstige beleids- of investeringsbesluiten rekening wordt gehouden met deze mogelijke consequenties.

- Het is goed om te realiseren dat op dit moment circa 10% van alle omwonenden van het spoor (geluids)hinder ervaart, ondanks dat er geen normen overschreden worden. Daarbij handelt ProRail jaarlijks 800 klachten van omgevingseffecten af. Het realiseren van woningbouw dicht bij het spoor, mogelijk dankzij de verlaging, kan een toename van deze hinder veroorzaken. Aandacht hiervoor en goede voorlichting hierover zijn belangrijk.
- Indien vervoerders om welke reden dan ook (tijdelijk) oud lawaaiiger materieel in willen zetten kunnen gpp's mogelijk eerder worden overschreden dan tot nu toe. Hiertoe zal dan door u tot een tijdelijke verhoging van de geluidproductieplafonds moeten worden besloten, anders zullen de betreffende capaciteitsaanvragen door ProRail moet worden afgewezen.
- Woningbouw dichtbij het spoor kan leiden tot meer overlast door trillingen. Daar is nu geen normering voor.

ProRail vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en is bereid om een nadere toelichting te geven op het rapport en het advies.

Met vriendelijke groet,
namens de Raad van Bestuur,

John Voppen
CEO